

Pregled novih knjiga i listova

ZAVOD ZA RIBARSTVO NR MAKEDONIJE OTPOČEO JE SA IZDAVANJEM SVOJIH NAUČNIH PUBLIKACIJA

Zavod za ribarstvo NR Makedonije, Skopje, počeo je koncem 1954. g. izdavati svoje redovne naučne publikacije pod naslovom »Izdanija«, u kojima iznosi prve rezultate postignute u toku svega razmjerno kratkog perioda rada i postojanja.

Do sada su izašli četiri sveska i to

1. **Ognjanka Pcpovska-Stanković:** Plankton-skata produkcija na Dojransko jezero od avgust 1951 do avgust 1952 godina. Svezak je štampan na makedonskom jeziku, a obuhvaća hidrografske i fizikalno-kemijske podatke za Dojransko jezero, metodiku rada pri ispitivanju, zatim kvalitativni sastav planktona i njegove sezonske promjene, kvantitativni sastav planktona te zaključak. Dodani rezime je na njemačkom jeziku. (Izdanija, Tom I, No 1, Skopje 1954.)

2. **Kiril Apostolski:** Prvi opiti sa mrežama izrađenim od najlon konca na Dojranskom jezeru. Svezak je štampan na srpsko-hrvatskom jeziku sa rezimeom na njemačkom jeziku. Obuhvaća cilj, metodiku i rezultate pokusa, koji su izvršeni sa najlon koncem ili ribarskim alatima izrađenim od istoga te, radi upotrebe, i rib. alatima izrađenim od drugih materijala (konoplja, pamuk, svila). U zaključku autor konstatira, da je najlon konac izdržljiviji pa su i mreže od njega izrađene dugotrajnije i izdržljivije, a osim toga ulov najlonskih mreža znatno je veći nego ulov mreža od ostalih materijala. Prema tome, kaže autor, najlonske mreže su i ekonomski rentabilnije. (Izdanija, Tom I, No 2, Skopje 25. XII. 1954.)

3. **K. Apostolski i S. Matvejev:** Lov riba u ogradama pomoću ptica na Dojranskom jezeru. Svezak je štampan na srpsko-hrvatskom i njemačkom jeziku. Tu je opisan prastari način ribolova, koji se je na Dojranskom jezeru održao sve do današnjih dana i kojeg tamošnji ribari i sada uspješno upotrebljavaju. Autori su detaljno opisali i obilno ilustrirali izradu ograda (t. zv. mandri), potreban pribor te vrste »ptica radilica«, kao i samu tehniku ribolova na mandrama, kojim načinom dojranski ribari svake zime i proljeća izlovljavaju vrlo velike količine riba.

(Izdanija, Tom I, No 3, Skopje 25. V. 1955.)

4. **Ing. Nikola Petrovski:** Trigodišnji rezultati od opitite za odgledovanje šarana na oriznite poljima ve Makedonija. Svezak je štampan na makedonskom jeziku sa rezimeom na francuskom jeziku. Autor opisuje svrhu, metodiku rada i rezultate trigodišnjih pokusa, koje je Zavod za ribarstvo NRM vršio na rižištima (pirinčanim poljima) kočanskog i skopskog sreza. Sa nizom fotografija, tabela i grafikona popraćuje pisac ovu interesantnu temu, koja je obzirom na prirodne i ekonomske uslove za NR Makedoniju od velikog značenja.

(Izdanija, Tom I, No 4, Skopje 25. V. 1955.)

Pored ovih već objavljenih, u pripremi su i do kraja godine izaći će iz štampe daljnja tri sveska.

Lov riba u ogradama pomoću ptica na Dojranskom jezeru, od K. Apostolskog i S. Matvejeva, kao veoma interesantnu temu i za širu javnost, Zavod je dao posebno štampati samo na srpsko-hrvatskom jeziku i stavio ju u prodaju. Predgovor ovome izdanju napisao je akademik prof. Dr. Siniša Stanković.

E. K.

UZGOJ RIBA U RIŽIŠTIMA

U izdanju Narodne zadruge, Skopje, 1955 god. izašla je popularna brošura o uzgoju riba na rižištima (pirinčanim poljima). Ing. agr. Nikola Petrovski, asistent Zavoda za ribarstvo NRM, napisao je ovu vrijednu knjižicu na makedonskom jeziku, pod naslovom: Odgledovanje ribi vo orižištata. Brošura je prva ove vrste u Makedoniji. Namijenjena je makedonskim uzgajalima riže, kojih imade velik broj, pa je i pisana njima pristupačnim jezikom. Pisac je imao namjeru, da seljake koji uzgajaju rižu uputi, kako će uz rižu uzgajati i šarane te uz minimalan trud i izdatak povisiti rentabilitet svoga gospodarstva, a ujedno povećati proizvodnju ribe za tržište na kojem je ova veoma tražena.

Kada se uzme u obzir okolnost, da je u NR Makedoniji, 1953 god, bilo 4.077, a 1954. god. 6.180 hektara zemljišta zasijane rižom očito je, da bi se na toj velikoj površini moglo proizvesti i velike količine konzumne ribe. To bi bio znatan doprinos za poboljšanje prehrane pučanstva, a također i za povišenje dohotka poljoprivrede NR Makedonije. U zaključku pisac i ukazuje perspektivno na ove mogućnosti. Pretpostavljajući, kaže pisac, da se u dogledno vrijeme uvede uzgoj šarana na 4000 ha rižišta, uz proizvodnju od 100 kg/ha iznosila bi proizvodnja 400.000 kg ribe, čija bi vrijednost prema sadašnjim cijenama premašila iznos od 40.000.000 Din

E. K.

RIBARSKI LIST, SARAJEVO BR. 3/1955

Ing. D. Kosorić i N. Kardeš pišu o otpadnim vodama industrije u Zenici i njihovom utjecaju na riblji fond u rijeci Bosni, a O. Stepanek o rijeci Neretvi i njenim ribolovnim prilikama u vezi sa branom hidroelektrane u Jablanici. V. Pešić završava članak »Vode i njihovi stanovnici«. K. V. govori o takmičenju sportskih ribolovaca, a F. Frank prevodi »engleskog »Tri načina ribarenja«. M. Jovičić: »Razmišljnja nad praznom rijekom«, dok J. Bogdanić daje kozeriju »Ribarska iskušenja«. Slijede rubrike: zabavni dio, te iz knjiga i širom svijeta. Uz rubriku iz Saveza udruženja sportskih ribolovaca BiH list završava pregledom stručne literature, časopisa i novina.

RIBIČ, LJUBLJANA BROJ 9 I 10/1955.

Sadržaj broja 9: F. Verce piše o drugom ribarsko sportskom takmičenju za državno prvenstvo FNRJ na Bledu, a A. Simončić — Trbovljanski športaši se bore za svoje vode. Ribiška zveza Slove nije donosi članak o nepravilnostima u poslovanju ribarskog društva Gorica. M. Rejic piše o otpadnim vodama, a A. P. S.: »Jegulje nam odlaze bez koristi«. Murski referira o iskustvima na umjetnim jezerima, a R. Osolnik o neprijateljima riba. S. Jurković izvještava kako i kada loviti šarana, a F. Zibert — klena moramo loviti na sve dozvoljene načine. F. Veranić daje članak »Štuke«. Slijede ribarski savjeti za oktobar, iz povijesti ribarstva, pitanja i odgovori i na svršetku rubrika mreža.

Broj 10: M. Svetina: Ribarske družine treba da postanu čvršće i samostalnije. K. Derganc u članku »Brojke govore« iznosi statistiku ribarskog društva Ljubljana za god. 1954. M. Šifrer piše nešto o ribljim zonama i mreni u Jezernici, a M. Rejic završava članak otpadne vode. A. S. Pirc izvještava o priporu športskog ribolovca. P. Zmaj piše »Či-Per-Čang ima riječ«, a St. Javoršek o životnom prostoru mladice. P. Pavšić govori o ribolovcu i trofeji, a K. Raut kako je ribolovčev dnevnik od velike vrijednosti. Slijede rubrike savjeti za novembar i mreža.

Sadržaj broja 8: M. Buljan piše o planu zagnožavanja Malostonskog zaliva u svrhu privredne eksploatacije, a J. Kirinčić referira o lovu parangalima u dubinama južnjadranske kotline. O ribarskoj terminologiji izvještava B. Finka dok J. Terhaj govori o morskome ribarstvu u međunarodnom pravu. F. Grubišić piše »Ribarska praksa i more kroz crteže echograma«, a A. Viličić o klasifikaciji brodova tunolovaca. P. Rastović govori o opskrbi ribarstva materijalima za održavanje i reprodukciju, dok R. Meršlavić daje članak šest godina »Morskog ribarstva«. J. Basioli iznaša tabelarni prikaz o ulovu morskog ribarstva u I. polugodištu 1955. V. K. izvještava o probnoj vožnji istraživačkog broda »Bentos«. List nadalje donosi tabelarni prikaz izvoza morskog ribarstva u I. polugodištu 1955. god. M. Mihailinović piše o portugalskoj kamenici. Uz rubriku pitanja i odgovori list donosi Pravilnik o sportskom ribolovu na moru. P. Giunio daje članak »Morske alge — buduća hrana čovječanstva«. Na kraju je rubrika razonoda i humor.

Sadržaj broja 9. D. Marelić govori kako srediti odnose unutar ribarske privrede, a R. Mužinić o prvoj spolnoj zrelosti nekih pelagičnih riba. B. Parać daje članak o kadrovima i unapređenju proizvodnje, a L. Kos komentar zakona o morskome ribarstvu. Š. Županović piše o životu u moru i podvodnoj televiziji. J. Simončić referira o kongresu za primjenu hladnoće u Padovi, a I. Gatin: »Čemu gušće ulje?« List dalje donosi zaštitne zone stajaćih tunolovki i izvoz morskog ribarstva u mjesecu julu, dok J. Basioli daje tabelarni pregled morskog ribarstva u julu 1955. god. M. Mihailinović prikazuje orijentacione podatke o brzini rasta losure. Dodaša se opširan izvještaj o radu sekcije za ribolov Udruženja morskog ribarstva održanog u Zadru i zatim razgraničenje nadležnosti kotara i općina u ribarstvu. R. N. piše o našim radiofonskim uređajima u ribarstvu, a V. K. o sportskom ribolovu na Jadranu. R. N. referira o izložbi ambalaže u Ljubljani, kao i o ribarskoj izložbi u Anconi. Ovaj broj lista završava reportažom M. Š-a »Baba Marija« i donosi prvi nastavak poznatog romana E. Hemingway-a »Starac i more«.

Sadržaj broja 10.: Ing. Š. Županović piše o produktivnosti i intenzitetu eksploatacije Jadrana, a M. Grubelić u članku »Ribarstvo naših susjeda« daje prikaz o ribolovu u Grčkoj. M. Mihailinović govori o mehaniziranom lovljenju kamenica, a B. Finka o ribarskoj terminologiji. Ing. M. Krvarić piše o ribljim ljepilima, a F. Grubišić o kočarenju u Danskoj. List donosi nove otkupne cijene morske ribe. O. Lahman izvještava o ribolovu na Siciliji, a J. B. daje pregled ulova i izvoza morskog ribarstva u mjesecu augustu 1955., kao i o morskome ribarstvu NR Slovenije i Crne Gore u mjesecu VI. i VII. t. g. D. Morović referira o nekim novim knjigama i radovima iz ribarstva. List nadalje donosi o radu Upravnog odbora Udruženja morskog ribarstva Jugoslavije i završava člankom M. Marinkovića »Trepang« kao i nastavkom započetog romana.

SPORTSKI RIBOLOV, ZAGREB, Glasilo Saveza sportskih ribolovnih društava NR Hrvatske, br. 1—2, 3 i 4 — 1955 godine

Sadržaj broja 1—2: Savezna glavna skupština. Izvod iz tajničkog izvještaja. Prva izložba sportskih ribolovaca u Zagrebu. Prof. Plančić piše o izletu u Sloveniju i u slijedećem članku komemorira smrt Zdravka Telera V. Kroupa »Likvidirali smo ribarske zadruge«. M. Gaberšnik o našim sportskim ribolovcima na Ruhrskom jezeru. List dalje donosi sumarne rezultate sportskih ribolovaca NRH u 1954. god., a R. h. referira što se događa na Kupi. K. Tišov izvještava o bjelouški, a N. Fijan o uzgoju šarana

u ribnjacima. Slijedi kulturno sportski rad u našim društvima od M. Gaberšnika i »Lov i ribolov« od J. Ausman-a. V. M. govori o kleni, a —dm— prenaša iz časopisa Die Fisch—Waid-a neka iskustva sa rotirajućim varalicama. J. S. donosi život i rad ribarskog društva Novo Mesto, dok R. Hafner izvještava o lovu umjetnom mušicom na nizinskim vodama. List nastavlja sa vijestima iz društva i saveznim obavijestima te završava člankom J. Steinbeck-a »Kako pecaju Amerikanci, Englezi i Francuzi«.

Broj 3 donosi članak od P. P-a »Velika odgovornost«, a M. Gaberšnik izvještava o nekim iskustvima s ovogodišnjih poribljavanja. M. G. govori o kulturno-sportskom radu sa našim društvima. M. Konjhodžić piše »Za bolji rad s omladinom«, a K. Firinger »Ribarstvo u Slavoniji u XVIII. stoljeću«. T. S. referira o Brzaji, rijeci u kotaru Slav. Požega kao pastvskoj vodi. R. Hafner piše o lovu s umjetnom muhom, a M. V. o mreni. Slijede člančić o badelju kao mamac-ribici, pa vijesti iz društva. Broj završava pričom »Moj muž je udičar« i rubrikom zanimljivosti.

Sadržaj broja 4: M. G. izvještava o godišnjoj skupštini sportskih ribolovaca FNRJ, a Majorinc o takmičenju sportskih ribolovaca. M. G. referira o II. izložbi sportskih ribolovaca NRH. List nadalje piše o kulturno-prosvjetnom radu u našim društvima, a V. Klašterka o ribolovu niz Savu. R. Hafner objavljuje članak »Slavonske planine — pastvski reviri« i nastavlja započetim člankom iz prošlog broja »Lov umjetnom mušicom«. Slijede vijesti iz društva, »slijepi materijalizam« pa »obrubljeni kozak«, kao i reportaža od I. Jelovica »Tako je... ili nesretni ferman« — »Podmukli ribič«. List završava rubrikom sportski ribolov na moru.

Dr. ARNO MESCHKAT stigao je u oktobru mjesecu u našu zemlju kao ekspert FAO po pitanju unapređenja ribolovne tehnike u slatkovodnom ribarstvu.

Dr. Meschkat je najveći dio svog stručnog djelovanja proveo u Schleswig — Holstein-u najsjevernijoj pokrajini Zapadne Njemačke, gdje je u Poljoprivrednoj komori bio do 1953. g. rukovodioc savjetodavne i organizacijske službe za morsko i slatkovodno ribarstvo. U toku tog svog rada, on je stekao velika iskustva na području ribolovne tehnike, a i u ostalim pitanjima tijesno vezanim za unapređenje morskog i slatkovodnog ribarstva. 1953 i 1954 godine boravio je u Južnoj Africi, gdje je rukovodio proizvodnjom jednog poduzeća, čiji je glavni djelokrug ribolov na sardele.

Od strane organizacije FAO Dr. Meschkat je primio zadatak, da u toku 4 mjeseca upozna naše stručnjake sa novim dostignućima na polju ribolovne tehnike. Naročitu pažnju on će posvetiti primjeni eholota u slatkovodnom ribarstvu. Praktične demonstracije sa eholotom i mrežama od najlona i platila on će provesti u NR Srbiji, Hrvatskoj, Makedoniji i Crnoj Gori.

Od strane Uredništva našeg lista želimo Dr. Meschkatu da sa uspjehom izvrši svoj zadatak, kao i ugodan boravak u našoj zemlji.

UREDNIŠTVO